

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyitléri közlemények három soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk összeköttetésben levő hird. irodák arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
 SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
 FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámciókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Az új hadikölcsön jegyzését mindenki hazafias kötelességének ismerje!

A Reviczky-Társaság Muzeuma.

Léva város kulturtörténetének nevezetes dátuma az 1915. évi május 30-a, amikor a Reviczky-Társaság közgyűlése Dr. Karafiáth Márius által előadott indítványra megalapította a Rev. Társ. muzeumát.

Ezen eseményért az utókor elismerése és hálája méltán illeti meg úgy Léva város lelkes közönségét, mint a Reviczky-Társaság nagyérdemű vezetését, akiknek odaadó buzgósága és hazafias áldozatkészsége teremtette meg e nagyfotosságú kulturtényezőt.

A R. T. Muzeumának alapját azon szerény, de csiráiban is a muzeumi anyag soktelenségét magában foglaló gyűjtemény képezi, melyet Baker Béla, Fekete József és Erdélyi József letesítettek, s melyet a közgyűlésen kimondott határozat értelmében a Reviczky-Társaság birtokába vett, letevével ezzel az idők folytán nagyobb arányokban fejlesztendő régészeti, néprajzi és Reviczky-ereklye muzeum alapkövét.

Midőn ebben a Reviczky-Társaság kulturprogramjának ismét egy pontját látjuk megvalósítva, Léva város nagyérdemű közönségéhez intézem szöveget, hogy ez alapköre emelendő palotaépítésben: a muzeum fenntartásának, fejlesztésének munkálataiban, buzgóságával, áldozatkészségével a R. Társaságot továbbra is támogassa.

Ily irányú támogatását úgy értem, hogy a közönség most már minél intenzívebben vegyen részt a muzeumi tárgyak gyűjtésében. Szükséges tehát a közönséget — melynek gyakran van értékes régisége anélkül, hogy erről tudna — a régészet iránt fogékonytá tenni, régészet szeretetére, ápolására rávezetni.

A közönség nem ismeri eléggé e tudományt, oka az, hogy kevés a terjesztője.

Az ég alatt semmi sem nyújthat hathatósabb vigasztalást és biztatást az élet küzdelmei közt élő embernek, mint a tudománynak kisebb-nagyobb mértékben való ápolása. És vajjon mely tudomány az, amely legközérthetőbb és legközelebb áll hozzánk, ha nem a régészet?

Ismerkedjünk csak meg e tenséges tudománnyal, s meggyőződünk, hogy

nem száraz, hanem szívet melegítő, szívet irányító, nemesítő foglalkozás. A régészet felebaráti és honszeretetre tanít, mert általa jutunk legélelmebb és legkézzelfoghatóbb megértésére, hogy az egész emberi nem a legősibb idő óta mai napig összefüggő láncot képez. Merném állítani, hogy a régészet a biblia kommentárja.

Aki előtt a régészet még ismeretlen, csak próbálja ápolását, ha eleinte kissé felületesen is, lassankint és önkénytelenül jobban és jobban belemerül a hasznos és élvezetes tudomány művelésébe.

Egy tudománynak sincs szüksége oly általános ismertségre, mint a régészetnek, mert egy sem szorul úgy a közönség támogatására, mint ez. Ezer és ezer értékes, fontos lelet juthat szakember kezébe, a közönség érdeklődése révén, ellenben ezer és ezer veszt el divatos közömbösség, nemtörődömség miatt.

Nagy és nemeslelkű szolgálatot tehet a közönség nemcsak a tudomány, de drága hazánk jó hírneve érdekében is, ha szabad idejében e tudomány iránt az eddiginél melegbben érdeklődik és szorgalmasabban foglalkozik vele. Nemcsak egyes szaktudósok ügyét, de az egész művelt világ érdekeit képviseli a közönség akkor, amikor fiut, leányt, testvért, barátot a régiségek megkimelésére figyelmezteti, s hazánk ereklyéinek szeretetét bennük felébreszti.

Azonban ezzel csak célunk kétharmadát értük el; munkánk betetőzése volna; a megyében és határaitban elszórtan létező ősi, ó-, középs- és újabbkori régiségeket, a magánosoknál eldugott, félredobott, vagy pusztulásnak kitett legegyszerűbb régiség- emlékeket, vagy műrégiségeket egy közös, mindenki által megközelíthető muzeumba összegyűjteni, közkincscé téve, közhasználatra kiállítani.

Minő szép tér nyílik itt a közönségnek arra nézve, hogy fölös munkáerejét, szépérzékét, képzettségét, jóakarát és hazaszeretetét nyilvánítsa, érvényesítse. Nem kell visszariadni a munkától, hisz nem világraszóló munkát kell végezni, kevés, de kitartó munkával nagy eredményt lehet elérni idők folytán.

Nem kell soha az egyéni erőt, bármily csekélynek látszik is az, becsmélve semmiesnek tekinteni; szem előtt kell tartanunk, hogy a legparányibb csermely is hozzájárul az óriási folyam megalkotásához, mert:

Hass, alkoss gyarapíts és a haza fényre derül!

B. B.

A német hadsereg erejének forrásai.*)

(Írta: Karafiáth M. dr.)

Soha hatalmasabb szó nem hangzott el a német birodalom parlamentjében, mint a vaskancellár ama híressé vált, nagyjelentőségű mondása:

„Mi németek Istent féljük, más senkit!”

Bismarck herceg e történelmi kijelentése akkoriban egyszerre és hosszu időre lehűtötte Németország küllellenségeinek már-már fészkelődő háborus kedvét. Varázserője nagy jelentőségében volt, mert az nemcsak akkor, de most is kifejezője a nagy germán nemzet önönmagában és Istentben való megingathatatlan bizalmának.

A nemzeti önbizalomnak ezen fenyegetőleg elhangzott térfias nyilatkozása megriasztotta a nyugtalankodó francia revanche-esszmét, az álszenteskedő, kapssi angol irigységet s a rabló muszka terjeszkedési vágyat. Okkal, hiszen az a nemzeti önbizalom megacélozodva az istenbizalomtól, alapította meg az egyesült Németország világhatalmát; az volt védő erejének, harc-készségének forrása, éltetője és az biztosította neki 1870—71-ben és biztosítja ma is, az óriás világháboruban, a végleges győzelmet.

De nem is lehetne másként, mert ennek a kettős bizalomnak reális értéke van; mert az reális alapon fejlődött s mert ez a kettős bizalom a nagy német nemzet minden tagját, társadalmi, nemi és kor-különbség nélkül, a nagy császártól kezdve a kis munkás emberig tudatosan hatja át.

Minden népnek, minden nemzetnek van faji, van nemzeti büszkesége. Ez a faji és nemzeti büszkeség többnyire, néha pedig kizárólag történelmi háttérre támaszkodik. Nélküle el sem gondolhatunk művelt vagy műveltségre törekvő népet. De jaj annak a népnek, annak a nemzetnek, mely büszkeségét csak a történelmi mult dicsőségével táplálja és nem igyekszik neki a jelenben is, még pedig reális alapot biztosítani.

A történelmi mult dicsőségén kérődő nemzeti büszkeség csak illúzió, mihelyest gyökerei nem kapaszkodhatnak a jelenbe is. Valságos időkben csak ideig-óráig fellobbanó hevületet képes szítani, és értéketelenné válik, mint komoly harcban a szinpad papírvértezet. Ilyen volt a szerencsétlen lengyel nemzet nemzeti büszkesége és ilyenon tengődöttünk mi is jó ideig.

Az a szívós, hajthatatlan egyéni és tömegakarát, mely békében és háborúban egyaránt, akadályt és csüggedést nem ismerve, törhetetlenül küzd a legmagasabb célért, míg végre diadalt ül s a nemzetet naggyá teszi; az a szent akarat, mely soha ki nem alvó lánggal ég: csak reális értékű

* Szerző felolvasta a Reviczky Társaság 1915. évi háborús estéi folyamán.

nemzeti büszkeséggel párosultán képszelhető vagy — talán éppen ebben lőli forrását, életétjét.

A redlis alap pedig az egész nép igazi, értelmi és erkölcsi műveltsége.

Az újkorban Európa összes népei között a german faj volt az a szerencsés, melynek minden néprétege igazi értelmi és erkölcsi műveltségre tehetett szert, amikor másutt legfeljebb a kiváltságos osztály dicsekedhetett még némi korszerű műveltséggel.

Bizonyos élettani, faji tulajdonságokon felül a politikai, államalakulási viszonyai is, századokon keresztül a legkedvesebb művelődési feltételeket biztosították a germán népeknek.

E feltételek közül csak egyet említek, mint igen fontosat: a német föld számos kisebb-nagyobb államra való tagoltságát. Csak emellett a tagoltság mellett juthatott a tudomány és művészet ápolása, fejlesztése és terjesztése érdekében hathatósan érvényre a decentralizálás. Németország ugynevezett tucat-fejedelmű egymás példáján buzdulva s talán haságból is, vetekedtek egymással a tudomány és művészet támogatásában. Ennek a versengésnek köszöni ma Németország, hogy annyi egyeteme, közép-, nép- és egyéb iskolája, művésztanyája, annyi tudósa, írója, művésze volt és van s hogy műveltsége a népek minden rétegében közkinccsé vált.

Németország ennek a nemes versengésnek üdvös eredményeképpen már a XVIII. században engedte sejtetni, hogy előbb utóbb az övé lesz a vezető szerep a társadalmi s az államélet minden irányu nyilvánulásában.

„Ha végig vorultatjuk szemünk előtt a szellem ama dicső lovagjai hosszú sorát, akik német földön az örökké nagy XVIII. században örökké dicsőséges titánmunkát végeztek; ha végig tekintünk ama hősről és vértanuk hosszú során, akik a német geniusz szeméről levették a vallásos elfogultság határgát, akik a balhiedelmeket, a fanatizmust s a zsarnokságot legyőzve megteremtették a német fevilágozottságot, tudományt és költészetet, tehát valósággal alapvetői voltak hazájuk igazi műveltségének: akkor felismerjük, hogy ezeket a hőrszokat igazán és valóban „isten lehelt“ (afflatus divinus) érintette, a legigazibb ihlet ösztökélte s hogy azok szívük legbensőbb sugallatából meghatározott elszántsággal és az emberi méltóság s az emberiség üdvé iránti áldozatkész lelkesedéssel láttak felszabadító hivatásuk betöltéséhez, amit siker is koronázott.“*)

Nemes, mondhatni szent lelkesedés volt a német műveltségfejlődés története ezen korszakának alapeszméje és indító oka.

Németországnak már abban a korban is az volt az előnye Európa többi művelt államai fölött, hogy művelt polgári osztálya volt. Azok a szellemi óriások kevés kivétellel egyszerű polgárok, papok, tanítók, hivatalnokok, iparosok fiaí voltak. Névszerint csak Kantot említem, a világ egyik legnagyobb filozofusát, kinek atyja szijgyártó volt.

Ezeknek a szellemi óriásoknak buzgó tevékenysége vetette meg — amint már jelezük — a német népműveltség alapját. Ők keltették életre a német népből a nemzeti öntudatot, melyből aztán kialakult annak a nagy, közös német hazának fogalma,

mely több tucat államra és államocskára szétbontva, valóságban nem volt sehol.

Nagy világok sokszor nagyon üdvös visszahatással vannak az alattuk szenvedő népekre. I. Napoleon világaluralmi hőbortjának súlya összetörte Európát. Az állam összeroppanása, a háboru kíméletlen valósága azonban felrázta a németeket annak a világpolgári ábrándnak hű álmaiból, mely a hazaszeretetet csak heroikus gyöngeségnek nézte.

És akkor, amikor úgylátszott, hogy a mégcsak eszményben éledző német nemzeti közösség mindenkorra lehetetlenné vána; amikor az újkor Nagy Sándora földig aláta Németországot: ott, Berlinben, a kérkedő győző kürtszava és dobpergése mellett, egy szegény lausitzi takácsmester fia, *Fichte*, a filozofus professzor megkezdte híres „beszédeit a német nemzethez.“ Feje fölött a győző pallosa, de a bátor férfiú nyíltan hirdette tanári székéről az ő nemzeti evangéliumát, a német nemzeti megújulásának evangéliumát.

Fichte tudta, hogy neki az elborult kedélyeket előbb föl kell emelnie, őket előbb arra tanítani, hogy újra tudjanak reményleni; tudta, hogy az uralkodói s a kiváltságosok hibájából kora mögött elmaradt, csufosan legyőzött német népek meg kell mutatni az utat, amelyen annak a jövőben haladnia kell.

A lángoló hazafi-bölcsnek az volt a meggyőződése, hogy a német nép érületét, gondolkodását teljesen meg kell változtatni; hogy a nephangulatot a nép minden rétegében teljesen fel kell ujtani. Céja tehát a német nép erkölcsi újjászületése volt, eszköze pedig az általános nemzeti nevelés. Ettől várta, hogy majdan felöti és kifejleszti a német népből az eddig nélkülözött népkarátot.

Lankadt lelkületű, kishitű kortársai elszoktak az erős akarástól: *Fichte* reátanította őket, hogy újra birjanak szívük mélyéből szeretni és gyűlölni és reájuk erőszakolta azt a komoly akaratot, mely győzelmet vezet.

Németország akkori nemzedéke — miként *Fichte* mondta — kitanult az igazi háborúból. De, hogy a francia igát össze lehessen törni, előbb néphadsereget kellett előteremteni, mely át van hatva attól a komoly, megtörhetetlen szent akarattól, hogy a súlyosan sérült német fegyverbecsületet helyreállítsa.

Azok közül, akik *Fichte* mellé állottak és a haza ilyenképpen való megmentésén vele vállalva munkálkodtak, mint legkiválóbbakat említem *Stein* (Henris Frigyes Károly) egykori porosz államminisztert, *Scharnhorst* és *Gnisenau* porosz tábornokokat, *Arndt* (Ernő Möríc) iróköltőt és *Jahn* (Frigyes Lajos) berlini gimn. tanárt, a német tornaszat atyamesterét.

Az semmiesetre sem volt véletlen, hogy azok a lelkes német hazafiak, akik a múlt század első évtizedében *Fichte*vel a német nép erkölcsi megújulásán fáradoztak, a rendszeres testgyakorlásra, testedzésre is nagy súlyt vetettek.

Azt követelték a nyilvános neveléstől, hogy célja a férfi ifjúságnak fegyverbírársra, a honvédeésre való kiképzése legyen. Ők a testi nevelésben nem annyira azt az eszközt látták, mely a testi erő és derekasság fejlesztésére és fentartására szolgál, hanem inkább az erkölcsi nevelésnek egyik lényeges, mellőzhetetlen tényezőjét. Ezért követelték, hogy a testi nevelést az iskola nevelési

tervébe be kell illeszteni. Ezért követelte *Fichte* a német nemzethez intézett beszédeiben ismételtén, hogy a férfi ifjúságnak testét erősítiené, gyakorlatnia kell.

(Folyt. köv.)

Huszárok a mennyben.

*Virultok már a dőlők
Fehér-pirosán és buján . . .
Halovány, büszke dőlők
Zörgetnek a menny kapuján
Szent Péter épen olasott
S csodálva nézett, hogy kiment:
Szilaj, huszárok álltak ott,
Egy véres, harcos regiment*

*Péter az Urhoz fetrohan
S csodálva hallja mind a szent:
„Honvédek vannak itt, Uram,
Egy véres, sápadt regiment.
Vrekedett, őt odalenn,
Mi lesz velünk, ha mind bejut?
Az Ur szeliden mondja: Menj!
Tartsd nyitva nekik a kaput.*

Xersék János.

A Reviczky-Társaság közgyűlése.

Léva városának legfiatalabb kultur-egyesülete, a Reviczky-Társaság, két éves fennállása után olyan eredményteljes munka tekinthet vissza, amely biztos alapja legszebb jövőjének. A Társaság ma egy hete délután 4 órakor a városház tanácstermében tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen az elnök és a főtítkár beszámoltak a Társaságnak két éves sikerduz működéséről. Egyaránt dissére valik ez a Reviczky-Társaságnak, Léva és vidéke művelti közönységének, amely az egyesület célját nemcsak megértette, hanem a Társaságot nemesen felkarolta s azt lelkesedéssel és bőkezűen támogatja.

A közgyűlést *Köveskúti Jenő* elnöknek szép és nagy hatást keltett következő megnyitó beszéde vetette be:

Mélyentiszelt Közgyűlés!

Most egy éve, midőn a Reviczky-Társaság működésének első évi ciklusát lezártuk, nem gondolta közölünk senki, hogy az idő méhe nemzeti létünk vagy nemlétünk kérdését rejti magában. Az Eg föltűntünk nyugodt volt és derűs, csak az élesebb szeműek és messzenézők láttak a szemhatár mögött sejtelmesen előretolódó felhőket, csak a finomabb idegzetiek érezték bizonyos morajt, mely a földrengést jelenteni szokta. De hogy az orkán, mely ezredéves vetéseink elpusztítására, az a földrengés, mely fáradságunk minden gyűlölcének eltemetésére indult, ily hirtelen zuduljon ránk, ily hirtelen mozduljon meg slattunk, azt valóban nem gondolta, nem hitte senki.

De bár az orkán egyre dühöng felettünk, iszonyu erőök egyre rengetik a földet alattunk: nem pusztultunk el, — mint ahogy azt eilenségeink tervezték — hanem élünk, sőt, csodák-csodája, új életre készlünk. Van e mélyen lecsújt világszerencsétlenségben valami fölemelő gondolat reánk néve, mélyentiszelt közgyűlés! A világháboru nemcsak életre-termettségünk próbája, hanem hatalmas lendületnek, nagyarányu fejlődésnek s az eddiginél sokkal gazdagabb kulturéletnek kezdete, mely nemzetünk jövőnd nagyságát fogja megalapozni. Hatalmas perspektíva nyílik meg előttünk, nagy célok mutatkoznak, melyek nagy elhatározásra és nagy tettekre hívnak és lelkesítienek máris, noha még mindkét kezünkben a

*) Scherr: Menschliche Tragikomödie, Beaumarchais, 2. fejezet.

fegyvert forgatjuk. Még be sem fejeztük élethalál-harcunkat, sőt küzdelmünknek éppen most jutottunk újabb stádiumába, és máris építeni, alkotni vágyik ez a nemzet s úgy érezzük, hogy ebből az alkotó munkából a mi kis társaságunknak is ki kell vennie a reá háramló s az öt megjelölt részt.

Ami feladat helyzeténél fogva eddig reá eshetett, amire eszközeinél fogva eddig vállalkozhatott, úgy hisszük, azt máris teljesítette. Bizonyos megelégedéssel gondolhatunk vissza itt Léván és két testvér-városban tartott háborus estéink ciklusára, melyen a most folyó világeseményekben rejlő gondolatot tiszta, eleven és színes képekben tükröztünk bemutatni és megmagyarázni. Közönségünk az ismeretterjesztő, vagy hangulatkeltő, de mindig komoly célzatu előadásokat a legnagyobb szeretettel üdvözölte és mindig feszült figyelemmel hallgatta. Éreztük, hogy magasabb izlésű közönség szellemi szükségletét keli kielégíteniünk. Nagy igazolásunkra szolgált ez nekünk.

Midőn két évvel ezelőtt megállapodtunk abban, hogy kulturális egyesülette tömörülünk, a cél meghatározásában kettő között kellett választanunk. Vagy olyan egyesületet létesítünk, mely nem vállalkozik többre, mint hogy városunk közönségét nemesen és kellemesen elszórakoztassa; vagy olyan egyesületet alkotunk, mely Léva és Bars megye kulturális fejlődésében és emelkedésében tenyező legyen.

Biztunk társadalmunk kultur-erejében s az utóbbira határoztuk el magunkat. Ez elhatározásunkból mintegy önszert folyt, hogy messzebb célokat tűzünk a Reviczky-Társaság elé!

Ismerve a zenének kedélyfejlesztő hatalmát és nagy szocializáló erejét: más városok példájára siettünk szervezni és felállítani a Társaság zeneiskoláját, melyről egy évi működés után immár megállapíthatjuk, hogy zenei műveltségünk emelését a siker minden biztosítékával kezdte meg.

Tapasztaljuk, hogy helyi hazafiságunk — mely erős oly becses mozgató erő a vidék emelkedésében — gyakran hamis évekön alapszik s üres szavakban nyilatkozik meg ahelyett, hogy mutunk megbecsülése, jelenünk megértése, jövőnk szeretete és munkálása adna neki nemes értelmet: elhatároztuk, hogy összegyűjtjük mindazt, ami ennek a nagyműtű s hisszük: még nagyobb jövőjű városnak és vármegyének történetére vonatkozik, ami itt a jelenben kulturális érték és érdekesség s önnön lelkünk megértéséhez eszközüli szolgál.

Érezzük, hogy fejlődésünknek nem volna meg a szilárd alapja, ha csakadánk más és a miénkél fejlettebb társadalmaktól. Érezzük, hogy függetlenül és szilárdan egészesen fejlődés nem képzelhető; hogy tehát termékenyítő hatásokra tegyünk szert: a jövő felolvasó ciklusban az eddiginél is sürűbben fog közönségünk találkozni vendégekkel, kiket előadóik a vidékről, közelebbi és távolabbi városokból hívunk meg.

Ilyen értelmű társadalmi érintkezés végett és azért, hogy programmunkat egész vármegyénkire kiterjesszük, kezdtük meg alakulásunktól terembe vett vidéki előadásaink sorozatát. Az a megértés, mellyel a meglátogatott két testvér-városban találkoztunk, biztosít a felől, hogy nem hiu feladat megoldására vállalkoztunk, ellenben sikerül vármegyénk társadalmát közös gondolatban: a kultúra gondolatában egyesítenünk.

Végül: ha összegesszük az eredményeket, melyeket Társaságunk eddigi működésében elért, teljes hittel hihetjük, hogy amily rövid a mult, mely a Reviczky-Társaság mögött van, ép oly hosszú és gazdag a jövő, mely elébe tárul. Ettől a hittől erősítve és lelkesítve nyitom meg ez évi közgyűlésünket.

A megnyitó beszéd után az elnök hazafias hálával és mély kegyelettel emlékezett meg a Társaságunk azon tagjairól, akik a harctéren estek, megsebesültek vagy még most is vitézül küzdenek. A közgyűlés az elnök indítványára a Társaság buzgó gondnokának, *Bellán Sándornak* emlékét, aki hősi halált halt, — jegyzőkönyvileg örökítette meg.

Őszinte elismerés mellett vette tudomásul a közgyűlés *Dr. Kersék János* főtitkárnak kimerítő és kiváló gondnal megszerkesztett évi jelentését, amelyet a közgyűlés határozatából legközelebb lapjainban közölni fogunk.

Erdélyi József főigazgató tanárnak a választmány által egyhangulag elfogadott és a közgyűléshez pártolólág benyújtott azon indítványát, hogy a Reviczky-Társaság írja, illetőleg írassa meg Léva város háborus történetét, — a közgyűlés *dr. Karafiáth Máriusnak*, az irodalmi szakosztály elnökének meggyőző és részletes indokolása után az érdekes és a jövőre nézve rendkívüli becses bíró történelmi műnek a bemutatott tervezet alapján való megírását kimondta; a könyv kiadása iránt a megírás után fognak határozni.

A közgyűlés örömmel fogadta a választmánynak a múzeum létesítése ügyében tett javaslatát, amelyet *dr. Karafiáth Márius*, az irodalmi szakosztály elnöke terjesztett a közgyűlés elé és — helyesítőleg tudomásul vevén a múzeum számára eszközöket eddigi eredményes gyűjtést, amely a tanítóképzőben van elhelyezve, — elhatározta, hogy a választmány a felállítandó múzeumnak a levai uradalomtól a várkastélyban eszközöjön ki megfelelő helyiséget. A múzeum gyarapítására és gondozására az irodalmi szakosztály elnökének vezetése alatt egy husz tagból álló bizottságot választott a közgyűlés, amely egyuttal hálás köszönetét fejezte ki *Boros Gyulának*, aki a múzeum cefjaira 100 es *Köveskúti Jenőnek*, aki a város háborus történetének nyomdai költségeire szinten 100 koronát ajánlott fel.

A múzeum-bizottság tagjai: levai tagok: *Baker Béla*, *Erdélyi József*, *Fekete József*, *Jaross Ferenc*, *Kónya József*, id. *Kriek Jenő*, *Lauser Arthur dr.*, *Lauser Lipót dr.*, *Rassovszky Kálmán*, *Surányi Gyula*. Vidékiek: *Fizély Ödön*, *Majláth István* alispán, *Tomcsányi János* kir. tanfelügyelő *Aranyosmaró*, *Háczel Kálmán dr.* *Garamszentbenedek*; *Missik István* *Ujbánya*, *Szabolovszky István*, *Körmöczbánya*, *Nécsy N. Veresdy*, *Kántor István* *Valkaha*, *Végh István* a *Barsvárm.* Ált. Tanítóegyesület elnöke *Vámosladány*.

Belszék László a zenei szakosztály elnöke alapos jelentésben számolt be a Társaság zeneiskolájáról, mely októberben 23 növendékkal kezdte meg működését. Időközben belépett 7, kimaradt 2 növendék s így a létszám jelenleg 28; ezek közül 5 Budapesten, a Nemz. Zenedében is vizsgálatot fog tenni. A szakosztály elnöke jelentésében azon, általánosan helyeselt véleményének adott kifejezést, hogy a Társaságra nézve nagy nyereség a zeneiskolájában a legbuzgóbb odaadással működő *Csicska*

Angéla zenetanárnő, aki szakavatottan és a legjobb sikerrel oktatja tanítványait s ezért a Társaság csak gratulálhat magának a növendékek által eddig elért páratlan eredményhez. A közgyűlés a jelentés kapcsán meghatalmazta a szakosztály elnökségét, hogy a jövő tanévben a szükséghez képest fejlessze a zeneiskolát.

A közgyűlés a választmányt a következő új tagokkal egészítette ki:

Baker Béla, *Erdélyi József*, *Fekete József*, *Fizély Ödön*, *Héring János*, *Surányi Gyula* és *Porubszky Géza dr.*, akik valamennyien az irodalmi szakosztály tagjai.

A számvizsgáló bizottság tagjai lettek: *Bándy Endre*, *Fekete József* és *Jaross Ferenc*.

A minden tekintetben érdekes és magas színvonalon álló közgyűlés azon határozattal ért véget, hogy az irodalmi szakosztály a Társaság munkálkodásáról időközönként behatóan értesítse az országos napilapokat.

A világháború krónikája.

Május 28.

Csapatunk *Drohobycnál* és *Stryjnél* harcognak. Az erősítéseket kapott ellenség kisebb csoportjainkat visszasserjtorja a San inensz partjára, miközben hat ágyúnk veszendőbe megy. A front többi részén azonban visszaverjük az oroszokat. A németek *Dubissánál* ismét offenziába lépnek és támadás közben 3120 oroszot fognak el. Az olasz kormány *Firenzében* teszi át székhelyét. *Milanóban* pusztítják a németek és magyarok vagyonát, különösen az üzleteket fosztogatják olasz briganti módon. Olasz katonák *Svájcbá* szökdönsnek. Francia repülőgépek megtámadják *Ludvigshafen* nyílt várost, de a németek a vezető páncélos repülőgépet leszállásra kényszerítik és a repülőgép-raj parancsnokát is foglyul ejtik. A *Dardanellákban* egy *Majestic* típusú angol páncélos hajót egy német tengeralattjáró elsüllyeszt. A porta bejelenti a *Szezei* csatorna elleni offenzívát — A *Prinsesse Irene* angol cirkáló *Shecrnesnél* levegőbe röptül.

Május 29.

Przemysltől északra csapatunk tovább előrenyomulnak. Egy elmaradt orosz gyalogezred tüzbe kerül s megsemmisül. — Az olasz harctéren *Karfreitnél* egy olasz zászlóaljat szétverünk, *Plavánál* és *Görz* közelében öt ellenséges támadást verünk vissza. Az olaszok elérik *Alát* és *Fiera di Primierot*. — Egy olasz gőzös a *trieszti öböl* bejáratánál aknára fut és felrobban. *Velencét* repülőgépeink újból bombázzák. A *Dardanellákban* ismét megtorpedóznak egy angol csatacirkáló hajót. Az oroszok feloszlatták a *Bosporus* hadsereget. A francia-angol flotta a *Dardanellák* bejáratától lejjebb húzódik. — A franciákat *Angresnél* visszaverik. *Nevilletől* délkeletre a franciáknak aknákkal és kézi gránátokkal előkészített támadását a németek megghusítják. A német tengeralattjárók elsüllyesztik a *Scilly* sziget közelében a *Kadeby* nevű angol gőzöst.

Május 30.

Nehéz tűzértségünk lövegei már a *Przemysl—grodzki* vasutvonalat elérik, ami a *Przemysl* körülzáró gyűrű szűkülését jelenti. *Lubacovska* alsó folyásánál csapatunk visszavernek egy erős orosz támadást. Az oroszoknak a *Sieniavánál* többször megkísérelt áttörése kudarcot vallott. — *Dubissa* mentén a németek egy erős orosz támadással szemben feladják *Sawdyniki* községet, de erősítést kapván, még az nap este visszafoglalják. — *Tiroiban* az olaszok a *Folganalavaron*ei fennsíkon levő erődeinket ágyúzzák. *Artinába* bevonult olaszok biztosító csapatai az első ágyúlövésre megfutamodnak. A franciák az *Iser* csatornától keletre *D' Houdt* Ferme közelében megtámadják a németeket, kik véres fejjel verik vissza az egész vona-

Ion. — A Dardanellákban a törökök Arburun mellett szuronytámadással elfoglalják a meg erősített sáncállások egy részét. Budapesten majus utolsó vasárnapján, Szent István jobb-keze megtalálásának évfordulóján, nagy könyörgő körmenetet tartanak.

Május 31.

Galiciában Stryj vidékén több községet rohammal elfoglaltunk. Az oroszok megkez- dik Lemberg kiürítését. — Az olasz harc- terein a Iavaronei fensíkon, visszaverik csapataink egy olasz alpesi ezred támadását. Paneve- gionál megfutamatítottunk egy olasz osztagot. A tengerparti határterületen nehéz tűzer- ségünk is munkába kezd. A franciák Arrastól északra és a Bois de Pretreben nagy erőikkel megkísérik a német front áttörését, de teljes vereséget szenvednek és veszteségeik óriási- nyakok. A király a miniszterelnök javaslatára fogadni fogja gróf Andrássy Gyulát, gróf Apponyi Albertet és gróf Zichy Aladárt, az ellenzék vezéreit.

Június 1.

A szövetséges bajor csapatok elfoglalják Przemysl három erődjét. Dnyesztvertől délre Linsingen csapatai megverik az oroszokat és Stryj elfoglalják, 9682 főnyi legénységet és 53 tisztet elfognak, 8 ágyút és 15 gép- puskát zsákmányolnak. Csapataink a San keleti partján tulerőben levő orosz sereg támadását is súlyos veszteségek mellett visszaverik. A tirolai tartománygyűlés üdvözl- i Jenő főherceget a delnyugati hadsereg fő- parancsnokká történt kinevezése alkalmából. A milánói hadtestparancsnokot, prefektus és rendőrfőnököt az olasz király a zavargások és fosztogatások miatt elmozdítja. A francia támadásokat a Lillie-Arrasi fronton a németek visszaverik.

Június 2.

Przemysl északi arcvonalán újabb két erődtől foglalunk el 251 ágyú, 516 gép- gégyver és nagymennyiségű hadiszer lett a zsákmány. Az oroszok nagy ellentámadá- sokkal védekeznek, de mindenütt vereséget szenvednek és menekülésszerűen vonulnak vissza. Az olasz harcúterén az olaszoknak Krn hegy ellen intézett támadását vissz- averjük. — Viktor Emánuel királyt a harmadik zuáv ezred kaplárjává nevezik ki. Német Zeppein támadást intéz London ellen s több bombát hajít le. A franciák sikertelen éjjeli támadásokkal próbálkoznak Neuvilleen. A Dardanellákban a törökök Szedil Bahr előtt jelentékeny ellenséges sáncarkokat foglalnak el.

Június 3.

Ma hajnalban a bajor csapatok észak felől behatolnak Przemysibe, hova reggeli 6 órakor a mi 10. hadtestünk csapatai is meg- érkeznek, melyek ép erről a vidékről valók. Az országban lelkes hangulatot kelt az örömhír. Szurmay tabornok serege a Miko- lajovtól nyugatra verekszik az oroszokkal, kik a Dnyesztvert felik. Az olaszok megfu- tamodnak a tirolai és karintiai Iataron. A németek új támadást kezdenek Ypern ellen, hol megtört az ellenséges offenzíva. — Sa- landra Romában a kapitóliumon tartott nep- gyűlésen mosakodni próbál a német kancellár és a magyar miniszterelnök vadjai ellen. — Szerb forrás jelenti, hogy az albanok nagyobb akcióra készülnek Szerbia ellen.

Különfélék.

— **Przemysl visszafoglalása** az egész országban nagy örömet és lelkesedést váltott ki a szívemből. Ennek az örömnak és lelkesedésnek adott méltó kifejezést Léva város hazafias lakossága és az itt állomásozó 77. gyalogezred tisztikara és legénysége tegnap este 8 óra után, amikor az esz- denekara faklyámenetben dísztakaróval járt a be a gazdagon fellobogozott város utcáit, amelyeken ezer, meg ezernyi nép hullámzott éltetve a királyt, hű szövetségese- inket és győzelmes hadseregünket.

— **Az új hadikölcsön** sikere ismét meglepetéssel szolgál a magyar nemzet anya- gi erejéről. Még nincs és nem is lehet pon- tos statisztika az eddigi eredményről,

mert a jegyzés határideje csak holnap jár le, — de annyi már bizonyos, hogy közel jutottunk az egy millárdhoz, olyan siker ez, amely a magyar nemzet gazdasági tekinté- lyét a külföldön emelni fogja és politikai súlyát is sokkal nagyobbra fogják becsülni, mint eddig szokásban volt. Magyarország a multkori kölcsönnél két millárdot megha- ladó összeget bocsát a háború rendelkezé- sére, tisztán a maga erőforrásaiból, amire valószínűleg nemcsak ellenségeink, de talán magunk is képtelenek tartottuk. A nemzet jogos önbizalmát ez a gyönyörű erőfejlesztés soha nem sejtett mértékben kelti életre és a közel jövőben a legnagyobb szabású gaz- dasági alkotásokra is képesse fogja tenni.

— **A Reviczky-Társaság Muze- uma.** A R. T. muzeumának alapanyagát a következő hőgyek és urak gyarapították nemeslelkű adományaikkal, illetve letétjeik- kel: Karafiáth Márkus dr., Köveskúti Jenő, Surányi Gyula, Rasovszky Kélmán, a Bars szerkesztősege. Amstetter Imréné, Schu- bert Pálné, Moravék Margitka; Nagy Iona és Huják Aranka Garamujfaluból. — A nevsort állandó kimutatásban folytatólag közöljük.

— **A 18 évesek jelentkezése.** A tegnapi közvetett nyilvános felhívás értel- mében az 1897. évben született nepfölkökre köteleztettek e hó 7., 8. és 9.-én a déliótti órákban Léván, a rendőrkapitányi hivatal- ban tartoznak jelentkezni. Bővebb tájékoz- tatást nyújtanak a f. h. ragaszkok.

— **Hósi halál.** A 11. K. T. D. huszár lövésosztály (ezelőtt gyaloghuszár-zászlóalj) 4 ik század tisztikara és legénysége mely fajtámalom tudatja, hogy szeretett bajtár- suk *Oroldy* László huszárhadnagy május 7.-én délután 6 óra 30 perckor 12 és fél- órai küzdelmes harc közben ellenséges srá- nell-lövéstől fejen találva a csataterén igazi hősi halált halt. Faj, hogy elvesztettük, különösen azért, mert a jövő győzelemben nem vehetsz velünk részt. Drága hawaii Odporuszov (Galicia) községben nyugosznak.

— **Villámcsapás a templomba.** E hó 4.-én, déli fél 1 órakor nagy felhők vonultak át Garamujfaluba fölött. Egy villám a templom tornyára csapott s onnan a kó- ruson át az ablakon keresztül a szabadba tört, ahol eltűnt. A villám sem a toronyban, sem a templomban jelentékenyebb kárt nem tett, csupán a falakról tépte le a va- kolatot egy részét.

— **Gyászír.** Mély megilletődéssel közöljük a szomorú hírt, hogy dr. *Marton Dénesné*, szüli, *Tomasek Anna* arasszony mult hó 30-án, este 9 órakor, életének 58. évében Barsendréden elhunyt. A jólelkű és általában tisztelt urónéban *Petronka Pál* barsendrédi köjegyző sógoránjait gyászolja. Hűlt tetemeit nagy részét mellett f. hó 1.-én helyezték nyugalomra.

— **Vasuti szerencsétlenség.** E hó 1.-én, a barstaszári vasuti állomáson *Szobesik Ottó*, 56 éves poroszaki (Trencsénvármegye) gazdasági, a vonat beérkezésekor, mielőtt a vonat megállott volna, olyan vigyázatlanul ugrott le a vasut egyik kocsijáról, hogy karját a kerekek levágták és a fején is sérüléseket szenvedett. Az első segínyt a taszári állomás főnöke nyújtotta a szeren- czétlenül járt gazdasági, akit azután *Falér Gyula* aranyosmaróti vasuti főnök hordágyon szállított be a vármegyei kórházba, ahol a súlyosan sebesültet gondos ápolás alá vették.

— **Két hős fivér halála.** Repiczky János lévai polgármestert, a lévai csizma- dia ipartársulat elnökét, kinek három fia küsdött a harcúterén, majus elején a legit- jabb fia Repiczky Béla arról értesítet e, hogy fivére ifj. *Repiczky János* e dész, a 26. gya- logezred vitéz katonája, a Kárpátokban az oroszok elleni küzdelemben 33 éves korá- ban hősi halált halt. Még fel sem száradtak a bánatos szülők könnyei, amidőn Nyiragy- hásról jött a távirat, hogy ugyanez a fia, a legkisebbik, Repiczky Béla gyalogos az ottani kórházban május hó 14. napján a harcúterén szerzett súlyos betegségében ele- tének 23. évében elhunyt. A szülők fajtá- márt fokozta az a körülmény, hogy ép ak- kor a hiányos vasuti közlekedés miatt a temetésére sem érkezhettek. Vigasztalja a

bánatos szülők mély gyászukban az a tudat, hogy fiaik a hazáért áldoztak ifju életüket s hogy az ő sirjukon fog kivirulni a jövőben Magyarország nagysága és bol- dogsgága.

— **A gyalogjárdák öntözése.** A meleg napok beálltával — a szabályrende- lések értelmében — a háztulajdonosok köte- lesek a gyalogjárdát naponként felcsofoltatni. Sajnosan tapasztaljuk, hogy ennek nagyon kevés háztulajdonos tesz eleget; pedig a járdák naponként való megöntözése és tisztartatása egészségügyi szempontból is ki- vánatos. Kérő és figyelmeztető szóval fordulunk tehát mindazon háztulajdonosokhoz, akik a locsolást eddig elmulasztották, hogy ne várják be a rendőrség intézkedését, ha- nem a közegészség érdekében minden fe- lszólítás nélkül végezze el ezen kötelessé- güket. Szeretjük hinni, hogy háztulajdono- saink ezen szerény és mindnyájunkat érintő kérését teljesíteni is fogják.

— **Merre járnak?** A mi legkedve- sebb véreink, a 14.-es honvédek ugyan merre és hol járnak? Ezt szeretné tudni sok apa, anya, hitves és rokon. A mult na- pokban, mint írták, sokat utaztak: hat nap és hat éjjel robogott velük a vonat; majd leszálltak pihenőre és újból vitte őket a vonat virágos, zöld, erdős, madárdalol vi- lágon keresztül a legragyogóbb tavaszba. Sokat utaztak hát a mi kedves fiaink, sok világot láttak, sok ellenséget kaszaboltak, hogy a leghitványabbnak, a legbecstelenebb- nek is a nyakára hágnak. Új helyükre eiszáll gondolatunk, szerető aggodásunk és imánk, hogy a jó Isten segítse meg őket s majdan terjenek meg onnan is diadalal, di- csőséggel. Imádságunk rájuk fog találni bárhol is vannak, bármerre járnak és ők meg fogják érezni, hogy az itthonmaradtak saún- telenül velük vannak, rájuk emlékeznek.

— **Konkurzus.** A besztercebányai papnevelő intézet növendékei közé lépni óhajto középiekoi: IV—VIII. oszt. tanulók felvételi vizsgáata július hó 1.-én, déliótti fél 10 órakor lesz a besztercebányai sze- miáriumban. A jelentkezés június 30.-ára van kitűzve. A jelentkezés kerestetlevolt és iskolai bizonyítványt vigyének magukkal.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminisz- ter dr. *Bozay János* zalaegerszegi kir. ügyészt ideiglenes szolgálatátételre az ar- anyosmaróti kir. ügyészséghez rendelte ki.

— **Pénzadomány a Reviczky-Tár- saság Muzeumának.** *Boros Gyula*, léva kereskedő a megalapított múzeum céjaira 100 koronát adott. Hála köszönet a nemes- lelkű s követésemintó adományért!

— **Pótsorozások.** Az ország egyes eorozó jászarában a nepfölkölesi fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált nepfölkölesre köteleztettek száma az országos átlagot nem érte el. Békeidőben a sor aia kerülő polgá- rokat három orvos vizsgálja: a cs. és kir. közös hadsereg orvosa, egy honvédorvos és egy polgári orvos. Tehát a tevedés teljesen ki van zárva. Ezeknél a háborus sorozá- soknál azonban csak egy orvos működik és ez a körülmény a nagy munka mellett lehetővé teszi a tevedést és ezért történt most rendelkezés, hogy azokban a járások- ban, amelyekben az országos átlagot nem értek el, újból bemutató szemléket tartas- nak. Est a pótszemlet a honvédelmi mi- niszter csak a járásberényi, szatmárnémeti-, besztercebányai, munkácsai, iglói, trencsén- i, kozsvári és eszéki honvéd kiegészítő parancsnokságok területi körletére ren- delte el.

— **A vitézségi érmek ára.** A legény- ségi állományba tartozó kitüntető hősök egynemyleikké már meg is esett és meg is fog történni, hogy kitüntető érmét valahol elveszt. A kitüntetőseket parancs utján in- tézik el, tehát írásbeli bizonyíték tanuskod- dik a kitüntetés tényéről, de az elvesztett érmét másodszer ki nem adják. A hős azon- ban megveheti. A hadügyminiszter közlése szerint, a császári főpénzverde utján egyes vitézségi érmek a következő árban szerze- hetők meg: arany vitézségi érem 97 korona 63 fillér, I. oszt. ezüst vitézségi érem 3 korona 38 fillér, II. oszt. ezüst vitézségi érem 2 korona 88 fillér és a bronz vitéz- ségi érem 80 fillér.

— **Főgyőházmegyei hírek.** Az esztergomi szemérművel felszentelt ujmisékek közül Gyetében Pál Barsiédre küldött kiaplának, — *Mészáros Lajos* pedig subsidiárius lett Barstaszóron.

— **Bevonják az aprópénzt.** Az az érthetetlen eljárást, amely az aprópénzt kivonta a forgalomból, valószínűleg már csak rövid ideig okoz kellemetlenséget. Állítólag azt tervezik, hogy a 10 és 20 filleres nikkelpénzt és az 1914. év előtt készített ezüst koronást a kormány kivonja a forgalomból, mivel más veretű váltópénzt csináltatott. Harminc nap leforgása alatt az emittett pénzemeket be kell szolgáltatni az állami adóhivatalokhoz, ahol azokat az új veretűekkel cserélik ki. Aki a megtagadásnak nem tesz eleget, az maga ellen vet, mert a pénze egyszer és mindenkorra érvényét veszti. Hogy mennyire üdvös ez a rendelkezés, hangoztatni is fölösleges. A kicsinyhitűek által elterjedt pénz hiánya országoserte nagy zavarokat támasztott anélkül, hogy valami értelme vagy oka lett volna a 10 és 20 filleresek s az egykoronás ezüstpénzek elrejtésének.

— **Országos vásárunk.** Május hó 31-én volt Leván az urnapi országos baromvásár, amelyre — a haborus idő dacára — igen sok szarvasmarhát hajtottak fel. A vevők egymásra licitálván, az eladók szinte nyíltan árakat kaptak állataikért. A sertésekert is majdnem mesebe illő árakat kaptak. Magasra szökött a juhoz ára is. Őzér, tehén és ló messé árakon keltek el. A vásárra felhajtottak: 1680 drb. szarvasmarha, 750 ló és csikó, 317 sertés, 580 juh, 10 drb. kecske, — összesen: 3337 drb. — Eladatok: 696 drb. szarvasmarha, 450 ló és csikó, 288 juh, 90 sertés, 10 kecske; összesen: 1534 darab.

Kérelem. Léva város t. polgársága azzal is szolgálta dicseretremelően a most folyó háború ügyét, hogy az időnként behívtott népfelkelők civil ruhájának megőrzését szívesen vállalta, amíg a tulajdonosok azzal valamiképpen rendelkeznek. Sajnos, hogy a bevonultak hozzátartozói nem egy esetben nem tudják fölmutatni azt a helyet, ahol övéik ruhazata őriztetten van. Magas-Majtényből, több mint 40 kilométer messzeségből egy szegény asszony, csecsemő gyermeket kosárban cipelve, naprosszan, jarta a házakat Leván, hogy azóra már elesett férjének cőh-mókját, de legfőképpen, 30 koronás vadonatúj csizmáját, megkapathatna. 7 apró gyermekkel maradt özvegyen, aki tudna róla, értesítse, kerem, a nagykereskenyi plébánost, aki szívesen közvetíti majd a szegény asszonyt a drága vagyonghoz hozzájutni. A bevonut népfelkelő neve *Lisér József* volt.

Tanúgy.

A lévai iparos- és kereskedő tanoncskolában az évváró vizsgálatok a következő sorrendben lesznek megtartva:

június hó 9-én az iparstanonc iskola I. és III. oszt.; június hó 10-én az iparstanonc iskola előkészítő és II. oszt.; június hó 12-én a keresk. tanonc iskola összes osztályaiban; június hó 20-án d. e. 11 órakor évváró ünnepség. A főgimnáziumban tartandó vizsgálatokra, amelyek d. u. 5 órakor kezdődnek és az évváró ünnepségre a kereskedőket, iparosokat és az iskolák iránt érdeklődő községeket ez uton is meghívja

Léva, 1915. jun. hó 5

a felügyelő bizottság

Színház.

A legutóbbi hét színházi nap a változatosság jegyében mult ki. Operett, vígjáték, bohózat, dráma, kabaré, eső, napsugár jöttek, mentek s néha győztek is.

A szombat és vasárnap operetteket hoztak *Ibrik a táborban* és *Tiszavirág*

névvel. Az ikrek szerzői — mert a fordítóval együtt négyen vannak — megelégedhettek volna egymással is, mert azt a kis munióiót, amit Pokorszky Róbert hadnagy úr és fivére (Forrai) zsebébe loptak, egy közlegény is elbirta volna. A Tiszavirág sem hűtlen címéhez: nyolc órakor előlibbent s még az előadás vége előtt fájdalom nélkül — nekünk egyenesen örömmünkre — elköltözött. Három szerző, úgy látszik, ebben az itthonmaradt nyomorult világban egy Tiszavirághoz is kevés. Pedig Kállai Jolán, Koronkai Rózsi, Deák, Forrai nevelési eszközei és módszere életerősebb csecsemőket is megbírnának.

Hétfőn Engel és Morst urak *A papa kedvence*-vel, kedden Heltai Jenő *Léni néni*-vel akartak nevetetni. Mi is akartunk nevetni, de a nagy modern Akarácson tul mi se jutottunk. Szomorú vigjáték az, ahol a papa kedvence (Kállai Jolán) egy szál égszínké ingre kell vetközni, hogy legálább a férfiak mondjanak áldást a szerzők fejére — s a Léni néni-t olyan kevesen láttuk, hogy ráemlékezni igazán siralmas dol'og. Deák Gyula kárpótol benűnköt mindou bánatért. Annnyira kedves, szimpátikus, finom eszközökkel jól dolgozó művész, hogy társainak nagyrésze bizonyosan, de valamivel jobb indattal mi is máshoz, nagyobb embertömeg elé kívánjuk. Forrai mindig önálló, kitűnően alakít s hogy nagyon kis hangterjedelmével olyan ügyesen operál, az csak elismerést érdemel. Ez a két utóbbi vígjáték kiáltva kényszerít arra, hogy megemlékezzünk Darázs Józsefről, aki a színlaphordáson tul kis szerepében a társulat nagyobb dicsőséget is megbíró tagjának mutatkozik. Mi legalább mindig szívesen látjuk és soh' se csalódunk benne.

Szerdán kabaré volt. Forrai konferált. Tartozunk az ő föltétlenül nagy tehetségének avval az őszinteséggel, hogy konferálni nem tud. Sok fölösleges, hangulatlan, részben már elcsépett, időöltő számon kívül Kállai Jolán gyönyörű, közvetlen énekében, Szabó Ferencné hatalmas, megindító drámai magánjelenetében és Deák Gyula számaiban igazán gyönyörködtünk. A kabarének elég szép közönsége volt, legalább kellőszámú ahhoz a percekig tartó tapsviharhoz, amely Szabó Ferencné siri csöndben halgatott fonséges jelenetét követte. S ha még megemlítjük, hogy Deák Gyulának *Kis bohóca* a könnyekig megindított, egy komikus művészetének talán a legszebb babérról emlékeztünk.

Csütörtökön Deák Gyula jutalomjátékául ment a *Lotty ezredesei*. A nyájas istenek azonban ezen a napon nem mosolyogtak rá a jutalmazandóra s a jutalomról végleg megfeledkeztek. Érthetetlenül kevesen voltak. Lotty sokat és gyorsan beszélt, de szintén érthetetlenül, Deák Gyulán kívül még csupán Forrai és Darázs fáradoztak az est sikerén.

A péntek újra a tiszta, örök művészetét volt Sudermann nagy drámájában, az *Oththonban*. A régi, komor s az új, még sokat tévedő, de már tisztuló erkölcsi feletmes öszszetűközése; egy pincében tartott seoi hárfá csöndből kitörő zengése; emberek a vérükből, fájdalom a mi ölkükből; nagy bűnök, amelyekről remezedünk; gyönyörű egyéniségek, szikben önmagunkat sajnáljuk: ez a Sudermann drámája. S egy misztikus homályú drámatemplom lenyűgöző hatású boltívei alatt, ott, ahol minden rejtelmes, ahol a hangulatnak nincs sem tér-sem óramutatója, egy gyönyörűsen bűnös asszonyleány Szabó Ferencné hangjában, játékában; ez a Sudermann drámája Leván. Kevés vidéki láthatta ennek a drámának Magdáját olyan művészi tökéletességben, mint mi láttuk, de nagyon kevés lehet a száma azoknak a komikusoknak is, akik egy dráma komoly, erősen lélekre markoló szerepében úgy állnak meg s helyüket, mint Deák Gyula, Szabó Ferenc (A lelkész) művészetét ismerjük, ebben a darabban is élvezettel hallgattuk. S hogy Kállai Jolánt naiva szerepében is kedvesnek s művészőnek ismertük meg, ami a színlap után meglepetés volt, ez egyszer a színlap tévedésének köszönettel tartozunk.

Közönség köréből.

A kerületi munkásbiztosító-pénztár ügye.

Lapunk „Közönség köréből” című rovatában a lévai munkásbiztosító pénztár ügyében közölt kétrendbali közlemény befejezéséeként illetékes helyről a következő sorokat kaptuk:

Folyó hó 3-án, szerdán, a lévai kerületi munkásbiztosító pénztár helyiségében megjelentek: Dr. *Signond* Emil miniszteri osztálytanácsos az állami munkásbiztosítási hivatali és *Garbai* Sándor alelnök, az Országos Munkásbiztosító pénztár képviselőtöbén és a lévai kerületi pénztár felosztalott önkormányzatának tagjaival a fennforgó ellentétes ügyek egészére beható eszmecserét folytattak, amelyben a felmerült surlódások magvát képező álitások, félreértések és nyilatkozatok lényegére kellő felvilágosítások és kölcsönös kimagyarázások adattak, amelyek megtörténte után az önkormányzat volt tagjai késnek nyilatkozni a pénztár igazgatójával szemben meghozott felmondó határozatuk visszavonására s ugy a pénztár igazgatója, valamint az önkormányzatnak volt tagjai kinyilatkoztatták, hogy amennyiben az önkormányzat ujbol megkezdi működését, az eddig felmerült nézeteltéréseket mellőzve, egyetértésben kívánja a jövőben a biztosított beteg munkások mindenek felett való ügyet szolgálani.

Az állami hivatali képviselője a tett kölcsönös nyilatkozatokban a jövő békés együttműködés biztosítékait látván, az önkormányzat feloszlására vonatkozó előbbi intézkedést a nyert felhatalmazása alapján hatályon kívül helyezte és a régi igazgatóságot és felügyelő-bizottságot önkormányzati jogaiba nyomban visszahelyezte.

Ugyanekkor folytatólag tartott igazgatósági ülésen a jogaiba visszahelyezett önkormányzat a megállapodások értelmében a pénztár igazgatójával szemben előbb meghozott felmondási határozatát visszavonta, illetőleg azt hatályon kívüli helyezte.

Ezzel a lévai kerületi munkásbiztosító pénztárnál — sajnálatos módon — felmerült surlódások közmegelőzésére elintéztettek.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915. évi máj. hó 30-ától 1915. évi jun. hó 5-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek leve
Bóna András Szebehelebszki M.	fiú	István
Martini János Gápel Mária	leány	Ilona Paula

Házasság.

Völegény es menyasszony neve	Vallása
özv. Váradai Jozsef Vonyó Mária	r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Bircsák János	35 éves	Tüdővész
Bátovszki Imréné	28 „	Gyomorvérzés
özv. Levicki Demeteré	85 „	Agg. kimerülés
özv. Foltin Mihályné	75 „	Agg. kimerülés

Lévai piacárak.

Rovatvesztő: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.
 Buza m.-mázsnként 39 kor. 50 fillértől
 39 kor. 50 fill. Kétszeres 30 kor. — fill. 30 kor. — fill. Ross 32 kor. — fill. 32 kor. — fill. Arpa 27 kor. 50 fill. 27 kor. 50 fill. Zab 24 kor. — fill. 24 kor. — fill. Kukorica 27 kor. 50 fill. 27 kor. 50 fill. — Lencse 80 kor. — fill. 80 kor. — fill. — Bab 80 kor. — fill. 80 kor. — fill. — Köles — kor — fill. — kor. — fill.

Nyilttér.

== ÁLLÁST KERES. ==

Egy hat gimnáziumot végzett diák a szünidő tartamára meg-
.. .. felelő állást keres.

Cím a kiadóhivatalban.

1915. évi 1961 szám.

Termelt fenyőhaszonfa eladás.

(Erdei rakodókon.)

A szélaknai erdőgondnokságban termelt és a selmecbánya-báti állami utmentén lévő rakodókon elhelyezett 11564 m. fenyőhaszonfa, 5:42 folyó méter fenyőrúd és 2293 darab fenyő erdei lécs két eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb **1915. évi június hó 21-én délután 5 óráig** nyújtandók be **Zsarnócán** a magy. kir. erdőhivatalnál, ahol azok **június hó 22-én délelőtt 10 órakor** fognak nyilvánosan felbontatni.

Részletes adatok, árverési és egyuttal szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a zsarnócai m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Zsarnóca, 1915. évi május hónap.

M kir. erdőhivatal.

==== KIADÓ LAKÁS. ====

Báti-utca 4 szám alatt levő Budai-féle vendéglő helyiség lakással együtt **november 1-től** kiadó Bővebb felvilágosítás

Tonhaiser Mihálynál
Hegyalja utca 2. szám.

-- Kerestetik. --

Egy félhold körüli lóherés vagy lucernás kerestetik bérbe ez idén nyre. Szíves ajánlatot **Ladányi-utca 4. sz.** alá kérem.

==== Eladó. ====

1000 darab **Buxus** eladó **Ujbányán**
.. 112 szám alatt. ..

Kiadó lakás.

Utcái 4 szobás kényelmes nagy lakás, mellékhelyiségekkel, üvegezett folyosókkal, kis virágos kerttel **Nyitray-féle házban** (Ladányi-utca 7, szám) **november hó 1 től** kiadó

Bővebb értesítést ad Léván

NYITRAY NÁNDOR
társtulajdonos.

M e g h i v ó.

Kabina József Fia szappangyár részvénytársaság

1915. évi május 11-ére egybehívott VII. évi rendes közgyűlése nem volt határozatképes minélfogva a tisztelt részvényeseket az

1915. évi június hó 20-án délelőtt 10 órakor Léván a Barsmegyei Népbank helyiségeiben megtartandó,
a megjelenő részvényesek számára való tekintet nélkül határozatképes új

KÖZGYŰLÉSRE

meghívja

Az igazgatóság.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Közgyűlés megalakulása.
2. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések tárgyalása.
3. Mérleg megállapítása és felmentvények megadása.
4. A társaság felszámolására irányuló igazgatósági indítvány feletti határozat-hozatal.
5. Felszámoló kirendelése és megbízásuk körének megállapítása.
6. Felügyelő bizottság választása.
7. Esetleges indítványok tárgyalása.

Aki a közgyűlésen szavazatát gyakorolni kívánja, szíveskedjék a közgyűlés előtt a Barsmegyei Népbank lévai telephelyénél részvényeit tetébe helyezni.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L é v á n .

Telefon szám: 33

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcseplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek **Világhírű RAPID láncoskutat.**

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.